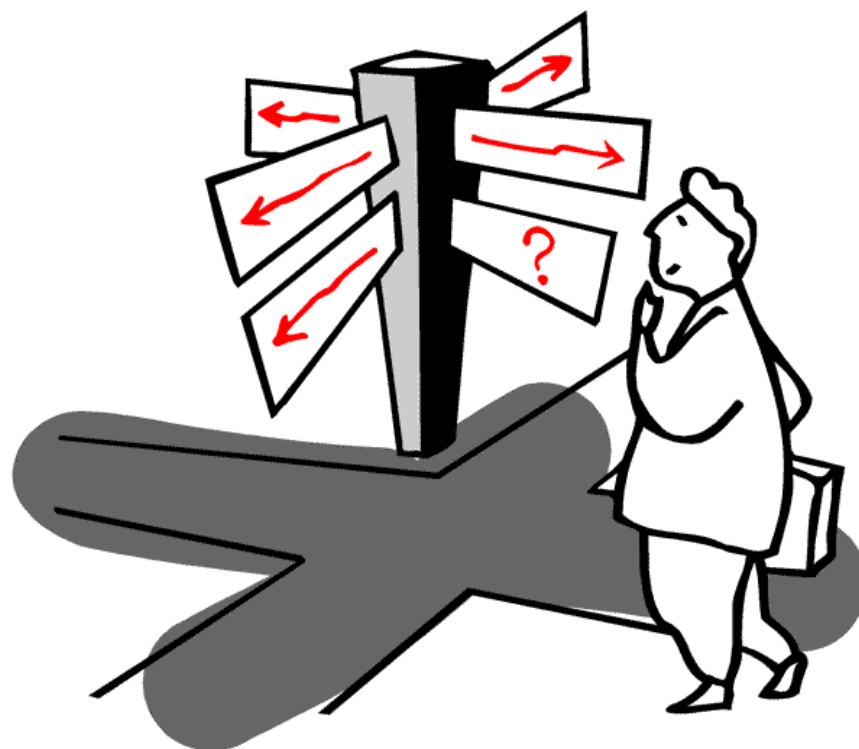

Profielkeuze vwo-4

Van stroom naar profiel op De Breul

Schooljaar 2019/2020

Voorwoord

Beste ouders en leerlingen van vwo-4,

Vorig jaar doorliepen jullie samen het proces van de stroomkeuze. Er waren voor de leerlingen keuzelessen met de mentor die hen bewust maakten hoe je keuzes in het algemeen maakt en wat daarvan de betekenis was bij het maken van je stroomkeuze. Er was een excursie naar de TU Delft met een kennismaking met de universiteit, een voorlichting over technische studies en workshops. En er was de Stroomdag, met informatie van vakdocenten over nieuwe vakken, voorlichting van ouders over beroepen en een presentatie van de aansluitcoördinator van de Erasmus Universiteit. Aan het eind van deze Stroomdag kregen de leerlingen de vakkenwijzer mee, een document waarin alle vakken beschreven staan die in de bovenbouw gegeven worden met daarbij de inhoud, werkwijze en examenvorm. Voor de ouders was er een informatieavond in januari. Daar ontvingen zij de brochure "Stroom- en profielkeuze op De Breul".

Dit jaar geen nieuwe brochure, maar meer een samenvatting van die van vorig jaar. Aangevuld met veranderingen die vorig jaar nog niet bekend waren. Plus de laatste stand van zaken over de studiekeuze straks: deze zal in het verlengde van de profielkeuze liggen en is dus belangrijk!

Ook dit jaar zal de keuze voor de een weer een logische, simpele beslissing worden en voor de ander een met haken en ogen. Opnieuw moet er goed gekeken worden naar wat wenselijk én haalbaar is. Voor de leerling worden zelfkennis, -inzicht en -reflectie steeds belangrijker: hopelijk lukt het ons (vakdocenten, mentoren en decaan) om jullie hier goed bij te begeleiden en mee te denken. Deze brochure is mede bedoeld als hulpmiddel daarbij. Ook het boekje dat als voorbereiding op de Profieldag gebruikt wordt bevat hiervoor informatie.

De keuzebegeleiding wordt verzorgd door het hele team: zowel de teamleider, vakdocenten als mentoren geven jullie de gelegenheid vragen te stellen en helpen mee bij bijvoorbeeld de Profieldag met de proeflessen en het samenstellen van de vakkenwijzer. Mijn dank gaat dan ook uit naar hen. Mochten er specifieke vragen zijn, dan ben ik bereikbaar

- via de mail (b.dresen@de-breul.nl)
- telefonisch via school (030-6960982)
- bij de mentorspreekavond 26 maart

Veel succes bij het maken van jullie keuze!

KSG De Breul, 13 januari 2020,

Barbara Dresen (Decaan vwo)

Inhoud

1. Voorwoord (pag. 2)
2. Inhoud (pag. 3)
3. Van stroom naar profiel op De Breul (pag. 4 t/m 6)
4. Overzicht (keuze)vakken in de bovenbouw van het vwo (pag. 7 en 8)
5. Stroom- en profielschema's (pag. 9 t/m 12)
6. Nieuw te kiezen vakken: informatie uit de vakkenwijzer (13 t/m 22)
7. Begeleiding en traject van de profielkeuze (pag. 23)
8. Relatie met LOB: van profiel naar studie (pag. 24)
9. Handige sites (pag. 25)
10. Van profiel naar studie: vooropleidingseisen hbo en wo (pag. 26)

Plus bijlage

Van stroom naar profiel op De Breul

Bij de stroomkeuze in vwo-3 konden verschillende keuzes gemaakt worden waarbij de stromen de volgende profielen openhielden:

- Maatschappijstroom: C&M en E&M
- Natuurstroom: N&G, N&T en E&M

In vwo-4 heeft iedere leerling een eigen vakkenpakket binnen een van deze twee stromen. Leerlingen volgen dus verschillende roosters waarbij er naast de vaklessen ook keuzestudietijd is in de vorm van KWT's, M-uren en Z-uren.

In vwo-5 start iedereen met zijn eindexamenpakket binnen een profiel:

1. C&M (cultuur en maatschappij)
2. E&M (economie en maatschappij)
3. N&G (natuur en maatschappij)
4. N&T (natuur en maatschappij)

Komend jaar bestaat het rooster echter alleen uit vaklessen!

Elk profiel is opgebouwd uit drie delen: het **gemeenschappelijke deel** met vakken die elke vwo-leerling moet afsluiten, het **profieldeel** met verplichte vakken en keuzevakken per profiel plus het **vrije deel** met vakken naar keuze. Deze delen zijn deels door de overheid ingevuld en deels ter keuze aan de school. Wat betreft het gemeenschappelijke deel geldt voor iedere vwo-leerling dat

- de vakken Nederlands en Engels verplicht zijn
- Wiskunde C, A of B gekozen moet worden
- naast Engels een tweede taal (modern of klassiek) gevolgd moet worden

Op De Breul is hieraan het vak *levo* (levensbeschouwelijke vorming) toegevoegd. Dit vak wordt opgenomen in het combinatiecijfer. Het combinatiecijfer bestaat verder uit het vak maatschappijleer, CKV (voor de atheneumleerlingen) en het profielwerkstuk (PWS). Dit combinatiecijfer is

een van de negen cijfers op de eindlijst in vwo-6. De andere acht cijfers zijn die van de vakken die in het eindexamenpakket (profiel) zitten. Eventueel is er nog een extra keuzevak, en dus tiende cijfer, bij.

Een overzicht van de verplichte en keuzevakken per profiel op De Breul:

<i>Profiel</i>	<i>Profielvakken (verplicht)</i>	<i>Profielkeuzevakken</i>
CM	geschiedenis	Aardrijkskunde of economie, derde taal en een kunstvak (schoolkeuze van De Breul)
EM	geschiedenis en economie	aardrijkskunde, BE of derde taal (minimaal een van deze drie)
NG	scheikunde en biologie	aardrijkskunde, natuurkunde of NLT (minimaal een van deze drie)
NT	wiskunde B, scheikunde en natuurkunde	biologie, informatica, wiskunde D of NLT (minimaal een van deze vier)

Zie hiervoor ook het totaaloverzicht van vakken op het vwo verderop. De keuze voor het vakkenpakket is bij de profielkeuze in vwo-4 niet helemaal vrij: het is een vervolgkeuze en dus gerelateerd aan de stroomkeuze die al gemaakt is. Er zijn drie mogelijkheden hierbij:

- A. Het vakkenpakket vormt al een passend profiel. De leerling gaat hiermee door en behoudt het huidige pakket
- B. De leerling wisselt een vak uit het huidige pakket met een nieuw vak uit de keuzeband, al dan niet met behoud van een extra keuzevak
- C. De leerling voegt een vak uit de keuzeband toe aan het huidige pakket en volgt een van de negen vakken als extra keuzevak

Keuzeband op De Breul.

De keuzeband bestaat uit zeven vakken die pas in vwo-5 starten. Deze vakken zijn soms als profielkeuzevak binnen een profiel te plaatsen, soms als vak in de vrije ruimte. Er kan maar één vak gekozen worden uit deze band. Het gaat om de volgende vakken en profielen:

<i>Vak</i>	<i>Profielkeuzevak</i>	<i>Vrije ruimte</i>
BE (bedrijfseconomie)	EM	EM, NG en NT
NLT (natuur, leven en techniek)	NG en NT	NG en NT
Informatica	NT	EM, NG en NT
Wiskunde D	NT	NG en NT

Kunstvak beeldend	CM	EM, NG en NT
Kunstvak drama	CM	EM, NG en NT
Kunstvak muziek	CM	EM, NG en NT

Bij de keuzeformulieren en het profielschema zijn de profieldelen niet meer terug te lezen. De profielen op De Breul zijn echter zo samengesteld dat het pakket altijd klopt.

Te weinig belangstelling.

Wanneer er te weinig belangstelling is voor een vak, kan de school besluiten dit vak voor het komende schooljaar niet aan te bieden. Een beslissing hierover wordt bij het eerste keuzemoment (20 februari) genomen. Aan de leerling(en) die dit betreft wordt gevraagd een vervangende keuze te maken.

Extra keuzevak.

Wanneer een leerling alle vakken van de stroomkeuze wil behouden maar ook een vak uit de keuzeband toe wil voegen, ontstaat de situatie van een extra keuzevak. Ook bij de stroomkeuze bestond deze optie: een aantal leerlingen volgt ook in vwo-4 binnen de natuurstroom een extra keuzevak.

De spelregels hierbij zijn dezelfde als bij de stroomkeuze:

- Niet alle vakken zijn geschikt als extra keuzevak. De vakken *natuurkunde, scheikunde, biologie, NLT en de kunstvakken drama en muziek* zijn niet te kiezen vanwege de praktijkonderdelen.
- Er moet toestemming gevraagd worden bij de profielkeuze. Bij het verlenen van deze toestemming wordt met drie factoren rekening gehouden:
 - 1) De capaciteiten voor het gewenste vak
 - 2) De capaciteiten en ruimte binnen het gekozen pakket
 - 3) Zelfstandigheid en vermogen tot organiseren

Zonder toestemming dus geen extra keuzevak...

- Een extra keuzevak wordt alleen ingeroosterd als er ruimte is. Als deze ruimte er niet is, moet het vak geheel zelfstandig (dus zonder vaklessen) gevolgd worden. Als de ruimte er wel is, is de leerling verplicht naar de les(sen) toe te gaan.
- De leerling moet aan alle verplichtingen voldoen die het vak stelt (denk hierbij aan toetsing, inleveren opdrachten en dergelijke).
- Er zijn twee momenten waarop een leerling het extra keuzevak mag laten vallen: na periode twee en bij de overgang naar vwo-6. Tussentijds stoppen mag niet!

Vakwissel.

Wanneer de leerling een vakwissel wil maken, zal er overleg plaatsvinden tussen de betrokken vakdocenten, de mentor, de decaan en de afdelingsleider. De roostermakers hebben het laatste woord: voor hen spelen

de ruimte in de klassen en clusters een rol, de clusterlijnen en het feit dat er geen "uniek" pakket mag ontstaan.

De vakken die op De Breul als extra keuzevak voor vwo-5 gekozen mogen worden zijn: *Duits, Frans, Grieks, Latijn, aardrijkskunde, BE (bedrijfseconomie), economie, geschiedenis, kunstvak beeldend, informatica en wiskunde D.*

Overzicht vakken in de bovenbouw van het vwo

<i>Afk.</i>	<i>Vak</i>	<i>SLU</i>	<i>Bijzonderheden*</i>
ak	Aardrijkskunde	440	PK in CM, EM en NG / KV NT
becon	Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	440	PK bij EM / KV bij NG en NT
biol	Biologie	480	PV in NG / PK in NT
ckv	Culturele en kunstzinnige vorming	160	KA op het atheneum
dutl	Duitse taal en literatuur	480	KA op het atheneum / PV in CM / PK bij EM / KV bij NG en NT
econ	Economie	480	PV in EM / PK bij CM KV bij NG en NT
entl	Engelse taal en literatuur	400	VA
fatl	Franse taal en literatuur	480	KA op het atheneum / PV in CM / PK bij EM VK bij NG en NT
ges	Geschiedenis	440 480 C&M	PV bij CM en EM / VK bij NG en NT
grtl	Griekse taal, literatuur en cultuur	760	KA op het gymnasium
in	Informatica	440	PK bij NT / KV bij NG
kubv	Kunstvak beeldende vormgeving	480	PK bij CM / KV bij EM, NG en NT
kudr	Kunstvak drama	480	PK bij CM / KV bij EM, NG en NT
kumu	Kunstvak muziek	480	PK bij CM / KV bij EM, NG en NT

latl	Latijnse taal, literatuur en cultuur	760	KA op het gymnasium
lo	Lichamelijke opvoeding	160	VA
lob	Loopbaanoriëntatie en -begeleiding	80	VA
lv	Levensbeschouwelijke vorming	120	VA
maat	Maatschappijleer	120	VA
ml	Mentoruur	120	VA
nat	Natuurkunde	480	PV bij NT / PK bij NG / KV bij EM
netl	Nederlandse taal en literatuur	480	VA
nlt	Natuur, leven en technologie	440	PK bij NG en NT
pws	Profielwerkstuk	80	VA
schk	Scheikunde	440	PV bij NG en NT
wisA	Wiskunde A	520	KA bij CM, EM en NG
wisB	Wiskunde B	600	KA bij EM, NG en NT
wisC	Wiskunde C	480	KA bij CM
wisD	Wiskunde D	440	PK bij NT / KV bij NG (mits wiB)

*Verklaring gebruikte afkortingen bij de bijzonderheden:

VA: Verplicht vak in het algemene deel (geldt voor ieder profiel)

KA: Keuzevak in het algemene deel (een verplichte keuze in het algemene deel)

PV: Profielvak, verplicht binnen het betreffende profiel

PK: Profielkeuzevak (minimaal één van de profielkeuzevakken moet gekozen worden. Per profiel verschilt het aantal profielkeuzevakken)

KV: Keuzevak in de vrije ruimte

Stromen bij het atheneum op De Breul (vwo-4)

Atheneum maatschappijstroom

Nederlandse taal en literatuur
 Engelse taal en literatuur
 Franse taal en literatuur
 Duitse taal en literatuur
 Economie
 Geschiedenis
 Aardrijkskunde
 Culturele en Kunstzinnige Vorming
 Lichamelijke Opvoeding
 Levensbeschouwelijke Vorming

KEUZEVAKKEN: PER REGEL ÉÉN KIEZEN

Wiskunde A

Wiskunde B

Atheneum natuurstroom

Nederlandse taal en literatuur
 Engelse taal en literatuur
 Scheikunde
 Culturele en Kunstzinnige Vorming
 Lichamelijke Opvoeding
 Levensbeschouwelijke Vorming

KEUZEVAKKEN: PER REGEL EEN KIEZEN

Wiskunde A

Wiskunde B (verplicht voor N&T)

Franse taal en literatuur

Duitse taal en literatuur

Natuurkunde (verplicht voor N&T)

Geschiedenis

Biologie (verplicht voor N&G)

Geschiedenis

Frans

Duits

Economie

Aardrijkskunde

Geschiedenis

Profielen bij het atheneum op De Breul (V5 en V6)

Profiel C&M (Nederlands en Engels zijn verplicht)	
Duits	<i>Bij de keuze voor Wiskunde A met Economie ontstaat het dubbelprofiel CM/EM</i>
Frans	
Geschiedenis	
Aardrijkskunde / Economie	
Wiskunde A / Wiskunde C	
Kunstvak Beeldend / Drama / Muziek	

Profiel E&M (Nederlands en Engels zijn verplicht)	
Duits / Frans	Drie combinaties hierbij mogelijk: <ol style="list-style-type: none"> 1. Duits én Frans + Aardrijkskunde 2. Duits én Frans + Informatica /KB/KD/KM/M&O 3. Aardrijkskunde + Informatica/KB/KD/KM/ M&O
Geschiedenis	
Economie	
Wiskunde A / Wiskunde B	

Profiel E&M vanuit de Natuurstroom (Nederlands en Engels zijn verplicht)	
Duits / Frans	
Geschiedenis	
Economie	
Wiskunde B	
BE (<i>vanuit de natuurstroom wordt Scheikunde ingewisseld voor dit vak</i>)	
Natuurkunde	

Profiel N&G (Nederlands en Engels zijn verplicht)	
Duits / Frans	Twee vakken gekozen uit de volgende drie regels. De vakken mogen niet op dezelfde regel staan: Natuurkunde /Geschiedenis Duits/Frans/Economie/Aardrijkskunde/Geschiedenis Informatica/KB/KD/KM/M&O/NLT/Wiskunde D <i>Aardrijkskunde óf Natuurkunde óf NLT verplicht Wiskunde D alleen in combinatie met Wiskunde B</i>
Biologie	
Scheikunde	
Wiskunde A / Wiskunde B	
<i>Bij keuze voor Wiskunde B met Natuurkunde ontstaat het dubbelprofiel NG/NT</i>	

Profiel N&T (Nederlands en Engels zijn verplicht)	
Duits / Frans	Twee vakken gekozen uit de volgende drie regels. De vakken mogen niet op dezelfde regel staan: Biologie/Geschiedenis Duits/Frans/Economie/Aardrijkskunde/Geschiedenis Informatica/KB/KD/KM/NLT /M&O/Wiskunde D <i>Biologie óf Informatica óf NLT óf Wiskunde D verplicht</i>
Natuurkunde	
Scheikunde	
Wiskunde B	
<i>Bij de keuze voor Biologie ontstaat het dubbelprofiel NG/NT</i>	

Stromen bij het gymnasium op De Breul (vwo-4)

Gymnasium maatschappijstroom

Nederlandse taal en literatuur
 Engelse taal en literatuur
 Economie
 Geschiedenis
 Aardrijkskunde
 Lichamelijke Opvoeding
 Levensbeschouwelijke Vorming

KEUZEVAKKEN (PER REGEL ÉÉN KIEZEN):

<i>Griekse taal en literatuur</i>	<i>Latijnse taal en literatuur</i>
<i>Wiskunde A</i>	<i>Wiskunde B</i>
<i>Frans</i>	<i>Duits</i>

Gymnasium natuurstroom

Nederlandse taal en literatuur
 Engelse taal en literatuur
 Scheikunde
 Lichamelijke Opvoeding
 Levensbeschouwelijke Vorming

KEUZEVAKKEN (PER REGEL EEN KIEZEN):

<i>Griekse taal en literatuur</i>	<i>Latijnse taal en literatuur</i>			
<i>Wiskunde A</i>	<i>Wiskunde B (verplicht voor N&T)</i>			
<i>Natuurkunde (verplicht voor N&T)</i>	<i>Geschiedenis</i>			
<i>Biologie (verplicht voor N&G)</i>	<i>Geschiedenis</i>			
<i>Frans</i>	<i>Duits</i>	<i>Economie</i>	<i>Aardrijkskunde</i>	<i>Geschiedenis</i>

Profielen bij het gymnasium op De Breul (V5 en V6)

Profiel C&M (Nederlands en Engels verplicht)	
Grieks / Latijn	<i>Bij de keuze voor Wiskunde A met Economie ontstaat het dubbelprofiel CM/EM</i>
Duits / Frans	
Geschiedenis	
Aardrijkskunde / Economie	
Wiskunde A / Wiskunde C	
Kunstvak Beeldend / Drama / Muziek	

Profiel E&M (Nederlands en Engels zijn verplicht)	
Grieks / Latijn	Drie combinaties hierbij mogelijk: <ol style="list-style-type: none"> 1. Duits óf Frans + Aardrijkskunde 2. Duits óf Frans + KB/KD/KM/BE/Informatica 3. Aardrijkskunde + KB/KD/KM/BE/Informatica
Geschiedenis	
Economie	
Wiskunde A / Wiskunde B	

Profiel E&M vanuit de natuurstroom (Nederlands en Engels zijn verplicht)	
Grieks / Latijn	
Geschiedenis	
Economie	
Wiskunde B	
<i>BE (vanuit de natuurstroom wordt Scheikunde ingewisseld voor dit vak)</i>	
Natuurkunde	

Profiel N&G (Nederlands en Engels zijn verplicht)	
Grieks / Latijn	Twee vakken gekozen uit de volgende drie regels. De vakken mogen niet op dezelfde regel staan: Natuurkunde/Geschiedenis Duits/Frans/Economie/Aardrijkskunde/Geschiedenis Informatica/NLT/Wiskunde D/BE/KB/KD/KM <i>Aardrijkskunde óf Natuurkunde óf NLT verplicht Wiskunde D alleen in combinatie met Wiskunde B</i>
Biologie	
Scheikunde	
Wiskunde A / Wiskunde B	
<i>Bij keuze voor Wiskunde B met Natuurkunde ontstaat het dubbelprofiel NG/NT</i>	

Profiel N&T (Nederlands en Engels zijn verplicht)	
Grieks / Latijn	Twee vakken gekozen uit de volgende drie regels. De vakken mogen niet op dezelfde regel staan: Biologie/Geschiedenis Duits/Frans/Economie/Aardrijkskunde/Geschiedenis Informatica/NLT/Wiskunde D/BE/KB/KD/KM <i>Biologie óf Informatica óf NLT óf Wiskunde D verplicht</i>
Natuurkunde	
Scheikunde	
Wiskunde B	
<i>Bij de keuze voor Biologie ontstaat het dubbelprofiel NG/NT</i>	

Vakkenwijzer: de zeven vakken van de keuzeband

1. Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid

Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid (kortweg Bedrijfseconomie of, nog korter, BE) is de naam van het vak dat voorheen Management en Organisatie (M&O) heette. Een mooie naam, omdat bij M&O toch altijd een beetje onduidelijk bleef wat het vak nou precies inhield. Die onduidelijkheid is nu verdwenen en de toch wel lange naam geeft precies weer wat je ervan kunt verwachten.

De doelstelling van het vak M&O was om leerlingen inzicht te geven in hoe organisaties en bedrijven werken, en dan vooral gezien vanuit het standpunt van de manager (de hoogste leiding) van die organisatie. Dit doel blijft ook in het nieuwe vak bestaan, maar nu wordt niet zozeer de manager als uitgangspunt gekozen, maar meer de leerling zelf in zijn rol als bijvoorbeeld consument, medewerker, (bestuurs)lid van een vereniging of aandeelhouder van een NV of BV.

Een gedeelte van de tijd wordt besteed aan non-profitorganisaties, zoals (sport)verenigingen en stichtingen, bijvoorbeeld scholen; een groter gedeelte van de tijd wordt benut om commerciële organisaties zoals de eenmanszaak, de vennootschap onder firma (Vof), en de NV te bestuderen.

Het goed verdelen van taken, de coördinatie en het personeelsbeleid en de juridische kenmerken van de verschillende rechtsvormen zijn onderdelen van de stof, maar het zwaartepunt ligt op de bedrijfseconomische kant van de zaak. Je moet daarom niet bang zijn voor een flink stuk rekenwerk en een redelijk inzicht in cijfers is nodig; bedrijfseconomie is vooral een doe-vak.

Bij het onderdeel ondernemerschap wordt ingegaan op de rol van de leerling als zelfstandig ondernemer en wordt ingegaan op de vraag wat er allemaal komt kijken als je een eigen onderneming wil beginnen. Dat betreft niet alleen de financiële kant van de zaak, maar ook de juridische, zoals bijvoorbeeld in de rol van werkgever.

Het onderdeel financiële zelfredzaamheid betreft vooral de persoonlijke situatie van de leerling, zowel die van nu, als in de toekomst. Te denken valt in dit verband aan de financiële en wettelijke gevolgen van trouwen, samenleven, scheiden, erven en schenken. Ook wordt ingegaan op de vraag wat er allemaal komt kijken bij het kopen en financieren van een eigen woning en de gevolgen die dat heeft voor de te betalen belasting. Daarnaast wordt ook aandacht besteed aan sparen, (levens)verzekeringen en pensioenen.

Bedrijfseconomie wordt afgesloten met een centraal schriftelijk eindexamen (CSE). Het eindcijfer wordt voor 50% bepaald door dit CSE-resultaat, terwijl de andere helft bestaat uit het gemiddelde van de schoolexamencijfers. Dit cijfer wordt bepaald op basis van schriftelijke toetsen.

Bedrijfseconomie: Hoeveel tijd gaat dat kosten?

	Aantal Lessen per week	Zelf werken in KWT of thuis
VWO 5	4, gedurende het gehele jaar	Van 30 minuten tot 2 uur per week
VWO 6	3 gedurende de eerste twee periodes 4 gedurende de derde en de vierde periode	

Bedrijfseconomie: Waarvoor heb je het nodig ?

Het vak wordt (tot nu toe) bij geen enkele vervolgopleiding als toelatingseis gesteld. Als je later een eigen praktijk of een eigen zaak wil beginnen, leer je in dit vak wel veel basiskennis en vaardigheden, die je dan van pas kunnen komen, een van de namen van het vak is niet voor niets "Ondernemerschap".

En als je denkt aan een economische vervolgopleiding, kun je veel hebben aan dit vak, want bij de meeste HBO en universitaire opleidingen op dat gebied wordt de hele stof wel behandeld (en dan uitgebreider), maar in zo'n hoog tempo, dat de meeste leerlingen blij zijn dat ze er al iets van gehad hebben. Als je echter een leerling bent, die economische verschijnselen en berekeningen snel begrijpt en makkelijk leert, dan is het tempo van de vervolgopleidingen zeker ook bij te houden zonder dat je dit vak hebt gevolgd.

Bedrijfseconomie: Hoe zit een les in elkaar

Per periode wordt in Magister een studiewijzer geplaatst, waarin aangegeven wordt wat wanneer bestudeerd moet worden. Soms betekent dat, dat de docent de les begint met een korte toelichting op de tekst, maar de meeste tijd wordt besteed aan het zelfstandig (of met anderen) oplossen van de opdrachten. Zoals al eerder vermeld is BE vooral een doe-vak, waarbij veel rekenkundige vraagstukken moeten worden opgelost. Vind je dit helemaal niets, dan is Bedrijfseconomie voor jou vermoedelijk niet het juiste vak. Vind je het daarentegen leuk om cijfermatige problemen op te lossen en houd je van een beetje puzzelen, dan is Bedrijfseconomie juist een uitermate geschikt vak.

Tot Slot

Met vragen kun je altijd bij ons terecht, maar voor een echt oordeel over het vak moet je zeker ook luisteren naar leerlingen die het vak M&O, dat natuurlijk wel grote raakvlakken heeft met Bedrijfseconomie, al een tijdje volgen.

Informatica

Algemeen

Bij het vak informatica staan informatie en alle aspecten daaromheen centraal. De computer speelt hierbij een centrale rol, enerzijds via het internet, anderzijds via diverse programma's.

Onderwerpen

Er komen de volgende onderwerpen aan bod:

- Werking en bouw van computers en netwerken: je gaat onder andere een computer helemaal uit elkaar halen en weer in elkaar zetten.
- HTML en websites maken: hierin kun je veel creativiteit kwijt op het gebied van onder andere vormgeving.
- Databases: omgaan met grote hoeveelheden informatie.
- Javascript en/of PHP: geavanceerde website maken.

Voorkennis

Voorkennis is niet noodzakelijk, maar het is natuurlijk wel een voordeel als je al wat ervaring hebt met bijvoorbeeld programmaatjes schrijven of een website maken. Het startniveau van het lesmateriaal en de toetsen zijn gericht op leerlingen die nog geen enkele ervaring op deze gebieden hebben. Tegelijkertijd biedt het vak ook voor de al wat gevorderden veel mogelijkheden en vrijheden om veel bij te leren.

Theorie en praktijk

Deze verhouding zal ongeveer 40 % theorie en 60% praktijk zijn. In de praktijkonderdelen staat vooral het internet centraal.

Vraag en antwoord

1. *Is het vak moeilijk?*

Dat wisselt nogal per onderwerp en is ook afhankelijk van je eigen kennis en vaardigheden. Sommige onderdelen zijn een behoorlijke uitdaging, maar dat maakt het voor de meeste leerlingen juist interessant. Onvoldoendes zijn bij informatica eigenlijk vrijwel altijd een gevolg van te weinig inzet, niet van een te hoge moeilijkheidsgraad.

2. *Ik weet al best veel van computers, heb ik wel wat aan het vak?*

Waarom niet? Vooral de praktijkonderdelen bieden iedereen mogelijkheden zijn grenzen te verleggen.

3. *Ik ben niet goed in wiskunde, kan ik het dan wel kiezen?*

Er komt geen wiskunde aan te pas. Logisch kunnen denken is wel een vereiste.

4. *Ik wil goed leren omgaan met Word en andere Office-programma's, is het slim om informatica te kiezen?*

Nee, dit vak is niet bedoeld als 'knoppencursus'. Het bedienen van programma's komt zijdelings wel aan de orde, maar is zeker geen doel.

Wat zijn goede redenen om het vak te kiezen?

- Je vindt het leuk om zelf websites te maken of om dat te leren.
- Het lijkt je leuk om te leren eigen programma's te maken, de computer precies zo te laten reageren als jij wilt. Eindelijk doet de computer wél precies wat je wilt.
- Je bent geïnteresseerd in hoe computers en software in elkaar zitten en werken.

Kunstvakken: beeldend, drama en muziek

Je kunt één van deze drie vakken kiezen als keuzevak, ongeacht het profiel dat je hebt gekozen. Kies je het profiel C&M, dan ben je verplicht een kunstvak te kiezen.

Ieder kunstvak bestaat uit twee delen:

- Het theoretische deel (kunstvak algemeen)→ voor iedereen gelijk
- Het praktische deel (dan ben je zelf met "kunst" maken bezig)

Het theoretische deel: Kunstvak Algemeen

Het theoretische deel krijg je in VWO 5&6. Dat zijn aparte lessen, die je samen volgt met iedereen die één van de kunstvakken heeft gekozen. Bij het theoretische deel is het de bedoeling dat je in de lessen behoorlijk wat over kunst en cultuur te weten komt. Met kunst en cultuur bedoelen we muziek, beeldende kunst, dans, film, musical, opera, theater en architectuur. Je verdiept je in de achtergronden van kunst en cultuur. Vooral hoe je er naar kunt kijken en hoe bepaalde vormen van kunst zijn ontstaan. Zo leer je bijvoorbeeld "Elvis" in zijn tijd te plaatsen en waarom Picasso zo schildert. Je weet het verschil tussen klassiek ballet en modern ballet. Je krijgt veel videofragmenten, dia's en muziek te zien en te horen. Als je bijvoorbeeld les krijgt over film, dan laten we je allerlei filmfragmenten zien, waardoor je kijk op film verandert.

Op de Breul is er voor gekozen om je zo veel mogelijk praktijk-vakuren op school te geven, daar kiezen de meeste leerlingen ook voor. Gevolg is wel dat de kunsttheorie-uren behoorlijk compact van vorm zijn. We hebben een werkboek met een begrippenlijst, waar je in de les en thuis mee aan de slag gaat. Je krijgt in ieder geval les over over de 20e en 21e eeuw. Elk jaar komt daar twee extra examenonderwerpen bij, bijvoorbeeld de 17e en de 19e eeuw. Je krijgt gedurende het jaar toetsen en je wordt bij het Centraal Examen getoetst met behulp van de computer. Je vindt in de toetsen audiovisuele fragmenten, plaatjes en tekst, en daar gaan de vragen over.

Kunstvak Beeldend

Creativiteit een mysterieus denkbeeld? Niet bij *Kunstvak Beeldend*. In onze ateliers gaan we aan de slag met een verscheidenheid aan beeldende opdrachten, zoals het maken van surrealistisch schilderij, een pop-art kunstwerk en illustratieve opdrachten, waarin je laat zien hoe je dingen op een originele manier oplost, hoe je je eigen fantasie verbeeldt en hoe je je eigenheid vindt door praktisch aan het werk te zijn. Bij dit vak krijg je opdrachten die je 2D uitwerkt en werkstukken die je 3D maakt. Verschillende technieken komen aan bod in de diversiteit van opdrachten die je zal gaan uitwerken.

Wat houdt *Kunstvak Beeldend* in?

Je leert jouw ideeën te ontwikkelen, te sturen en uiteraard om te zetten in een beeldend werk. Je leert een scala aan kunstenaars kennen, je leert op welke manier ze werken en waar ze hun inspiratie vandaan halen. Daarnaast verdiep je je ook in een verscheidenheid aan kunststromingen.

Tijdens dit leerproces, je eigen artistieke ontwikkeling, haal je jouw inspiratie overal vandaan. Uit de voor jou zo bekende samenleving, je dromen, idealen, waarden, maar ook uit het leven en de maatschappij waar je niet zo vertrouwd mee bent. Verbreed je horizon en ontwikkel persoonlijke vernieuwende denkbeelden.

Het kunstzinnige proces vinden we belangrijk bij *Kunstvak beeldend*. Hoe ben je van een klein idee tot een uiteindelijk tastbaar vindingrijk kunstwerk gekomen? Jouw arsenaal aan schetsen, aantekeningen, notities en inspiraties bewaar je en geven een goed beeld van je eigen persoonlijke ontwikkeling. In het procesverslag beschrijf je het proces wat je hebt doorlopen en dit geeft meer zicht op je eigen leerproces

voor een toekomstige opdracht. Door middel van een presentatie over je eigen creatie aan je klasgenoten, leer je datgene te verwoorden over wat jij hebt gemaakt en welke keuzes en ideeën je hebt doorlopen.

Moet je heel goed kunnen tekenen? Nee, wat ons betreft niet! Heb jij interesse in kunst, in de wereld om je heen en ben je enthousiast, nieuwsgierig, gedreven om aan de slag te gaan met uitdagende nieuwe opdrachten en kijk je kritisch naar de wereld om je heen en zit je vol ideeën...dan zoeken wij jou! Alles wat je leert bij *Kunstvak beeldend* kun je ook weer inzetten bij andere vakken, creativiteit is niet iets wat stopt als de les (en je schoolcarrière) is afgelopen!

DUS...

Heb je zin om te ontdekken, om te ontwikkelen, om met je hoofd, hart en handen bezig te zijn, en een nieuwe wereld te leren kennen? Dan ben je bij *Kunstvak beeldend* aan het goede adres!

Kunstvak Drama

THEATER

Het eindexamenjaar eindigt met het maken van een eigen voorstelling of film. Zelf geschreven, zelf gespeeld, zelf vormgegeven, zelf geproduceerd. Daar werken we langzaam naartoe. Met het schrijven en spelen van scènes en monologen, met improvisaties en het verdiepen in speelstijlen, met zelf organiseren en promoten.

PSYCHOLOGIE

Om een personage te spelen, moet je in zijn huid kruipen. Je moet zijn beweegredenen snappen en die eigen maken. Wij denken tijdens elke repetitie en elk schrijfproces uitgebreid na over de vraag: waarom doen mensen zoals ze doen? Het vak drama geeft je een leuke psychologische basiskennis.

STORYTELLING

Plot, conflict, climax, personages, karakterontwikkeling. Hoe zit een goed verhaal in elkaar? Bij dit onderdeel leer je niet alleen scènes en verhalen analyseren en voorbereiden, je leert ze ook zelf te schrijven. Verhalen zijn een krachtig middel om mensen te raken. Storytelling is door het bedrijfsleven omarmd om merken, visie en strategie te verkopen aan relevante doelgroepen.

PRESENTATIE

Laat jezelf zien! Met alle goede en minder goede dingen die bij jou horen. Perfecte mensen zijn saai. Bij drama draait het om jouw twijfels, jouw overwegingen, jouw oplossingen: om eigenheid. Een goede training, want later in je werk moet je jezelf en je ideeën nog heel vaak verkopen.

LEIDERSCHAP

Op het toneel sta je in de schijnwerpers. Jij bent de leider, jij neemt het initiatief, jij bent verantwoordelijk voor het slagen van de bijeenkomst. Het publiek kijkt en volgt. Die rol is even wennen, maar heel nuttig als je later een vergadering, een werkgroep of een afdeling leidt. Bij drama train je die rol. Je werkt aan stemgebruik en lichaamshouding en je went aan het leiden van een groep.

AUDIOVISUEEL

Film, televisie, internet, vloggen. Solliciteren door middel van een filmpje. Vijftig jaar geleden had niemand televisie en dertig jaar geleden had nog niemand een computer. Meer dan ooit is de wereld visueel ingesteld. Vormgeving en visuele

presentaties zijn belangrijker dan ooit. Dus natuurlijk besteden we bij drama aandacht aan film en audiovisuele presentaties.

VERNIEUWEN

Creativiteit betekent *out of the box* denken, onbekende paden bewandelen, doen wat anderen niet eerder deden. Alle grote kunstenaars liepen voor op maatschappelijke ontwikkelingen. Vernieuwing begint met kritisch nadenken en vragen stellen. Dat wordt vervolgd met veranderen, je eigen *touch* geven aan de dingen die je doet en moet doen. Daaruit volgen eigenheid, verrassingen, ontdekkingen, uitvindingen en nieuwe stijlen. Jouw stijl.

Kunsvak Muziek

Muziek als keuzevak

Kun je een wereld zónder muziek voorstellen? Dagelijks komt de hele wereld in aanraking met muziek en iedereen kan muziek kiezen als keuzevak! Het is fijn als je muzikaal breed geïnteresseerd bent, de basiskennis van het notenschrift hebt en een instrument bespeelt, maar op het moment van je keuze is dit nog niet heel belangrijk. We zullen bij Kunsvak Muziek investeren in muziektheorie, muziekgeschiedenis en het musiceren. Ook wordt er dieper ingegaan op het notenschrift om een beter inzicht te krijgen in de wijze waarop muziek werkt. Door meer van muziek te begrijpen ga je beter musiceren.

Wat we gaan doen

Je krijgt twee uur per week Muziek. Je leert de taal, tekens en kennis die je nodig hebt om met muziek te werken. Je zal spelen op piano, gitaar, diverse andere instrumenten en je stem als instrument leren verkennen. Dit doe je individueel, als duo en in groepsformatie als band of orkest. We gaan musiceren, zingen, componeren, arrangeren, aan de slag met bandcoaching en improviseren.

Muziek als Artiest

Het is knap wanneer je als getalenteerd musicus een mooi stuk kan spelen of zingen, maar de performance is net zo belangrijk. Je leert hoe het is om op een podium te staan en hoe je het beste een publiek kunt overtuigen door je muzikale skills te combineren met het performen on stage. Dit onderdeel sluit je af met één van jouw favoriete stukken, uitversterkt op een podium voor een volle zaal met publiek. Hiervoor is het belangrijk dat je zoveel mogelijk nadenkt over welke muziek jij belangrijk vind; je werkt aan je eigen muzikale identiteit.

Muziek als Componist en Arrangeur

Je kunt op internet veel bladmuziek vinden van bestaande nummers die op Spotify, iTunes, Deezer etc. staan. Die bladmuziek en nummers zijn gemaakt door bands, componisten en arrangeurs. Als componist en arrangeur gaan we aan de slag met de programma's "Finale" en "Garageband". Je leert hoe je bladmuziek maakt en als componist jouw muziek plugt bij streamingdiensten.

Muziek naar buiten

Als je muziek leuk vind, is dit je kans! De Breul heeft heel veel mogelijkheden waarbij je muziek kunt toepassen en je muzikale kwaliteiten kunt tonen. Denk hierbij aan geluidstechniek, het begeleiden van een brugklas als BKKL'er, optreden tijdens

de Anton Awards, het Winterconcert of andere evenementen, of zelfs buiten school (Gluren op de Heuvelrug of festival On Stage).

Muziek als Voorbereiding

Kunstvak Muziek is niet alleen leuk en leerzaam; het is een mooie voorbereiding op een (muzikale) opleiding na De Breul. Zo kun je verschillende studies volgen aan o.a. de Pabo, Conservatoria, Muziekwetenschappen, Pop Academie, Herman Brood Academie, Rock City, en sluit het mooi aan bij opleidingen als muziektherapie, sociaal pedagogische hulpverlening, culturele en maatschappelijke vorming, docent Drama, de Toneel Academie en journalistiek. Lennard en Twan, de muziekdocenten, hebben beiden gestudeerd aan het Utrechts Conservatorium. De Breul heeft nauwe banden met de HKU, Herman Brood Academie en de Pop Academie. Als examenleerling kun je de Open Dag van de HKU bezoeken, meezingen tijdens de Koorweek van het Utrechts Conservatorium en wordt je begeleidt bij een mogelijke toelating aan één van de opleidingen. Het kiezen van Kunstvak Muziek kan doorslaggevend zijn voor de toelating van een muziekopleiding.

Hopelijk biedt dit artikel hulp bij het kiezen. Je kunt natuurlijk altijd terecht bij de muziekdocenten voor vragen. Succes met je keuze!

Natuur, Leven en Technologie

Natuur, Leven en Technologie (NLT) is een geweldig vak dat op de Breul in de natuurstroom van Vwo-4 en als profielkeuzevak voor **N&G** en **N&T** in Vwo-5 gegeven wordt. Het vak bestaat uit modules, waarin de vakken biologie, natuurkunde, scheikunde, aardrijkskunde en wiskunde samenkomen binnen één thema. Er worden modules aangeboden uit diverse domeinen, zoals:

- Forensisch onderzoek
- Alcohol maken
- Wat zeg je? (over zintuigen)

NLT is op het vwo vooral een vak dat dieper op de stof ingaat en een brug slaat tussen de bètavakken in het voortgezet onderwijs en het hbo. Daarom doe je veel onderzoek en bekijk je de stof op een andere manier dan bij de gewone vakken. In drie jaar krijg je 10 aparte modules met ieder een eigen thema. Dat thema wordt vervolgens van meerdere kanten bestudeerd. Een module kan op alle mogelijke manieren worden afgesloten en levert uiteindelijk één cijfer op. Denk hierbij aan verslagen, technisch ontwerpen en ook toetsen. Alle modulecijfers worden gemiddeld en dit is je examencijfer; je hebt dus geen centraal eindexamen.

Het vak wordt gegeven in blokken zodat je voldoende tijd hebt om bijvoorbeeld een langer practicum te doen. Voor elke module kun je een andere docent treffen of zelfs meerdere docenten voor één module. Tijdens de NLT-uren kunnen de volgende activiteiten plaatsvinden: gewone lessen, groepswork, excursies, technisch ontwerpen, experimenteren, onderzoeken, bedrijfsbezoek en colleges door gastdocenten.

Om NLT tot een goed einde te brengen moet je initiatiefrijk, creatief, onderzoekend en enthousiast zijn. In groepen kunnen werken; doorzettingsvermogen en een goede werkhouding zijn een must. Als je hieraan voldoet is dit echt een vak voor jou.

Wiskunde: A, B, C en D

In de Tweede Fase heeft elke leerling op het vwo wiskunde, maar er zijn vier verschillende soorten wiskunde:

Wiskunde A: de A staat voor Algemeen: het is de wiskunde die vooral bestemd is voor het profiel Economie & Maatschappij, maar het vak kan ook gekozen worden door leerlingen met een Cultuur & Maatschappij- profiel en ook door leerlingen met Natuur & Gezondheid.

Wiskunde B: de B staat voor Bèta en dat verwijst naar de exacte profielen Natuur & Gezondheid en Natuur & Techniek, maar het kan ook gekozen worden door E&M'ers.

Wiskunde C: de C staat voor cultuur en wiskunde C is dan ook verplicht bij het profiel C&M. Leerlingen met C&M mogen in plaats van Wiskunde C ook kiezen voor Wiskunde A.

Wiskunde D: de D staat voor divers en diepgang. Wiskunde D is een keuzevak dat alleen gekozen kan worden binnen de natuurprofielen door leerlingen die al wiskunde B hebben. Als je kiest voor Wiskunde D, dan heb je dus wiskunde B én wiskunde D.

Wat zijn de verschillen tussen al deze wiskundes?

Wiskunde C: wie kiest voor het C&M-profiel en niet van plan is na De Breul nog veel aan wiskunde te gaan doen, neemt wiskunde C. In wiskunde C leer je omgaan met statistische gegevens, zodat je in staat bent om een tijdschrift te lezen met tabellen, grafieken en diagrammen. Ook leer je omgaan met de grafische rekenmachine, zodat je weet hoe je veel voorkomende berekeningen kunt uitvoeren op een computer (want de grafische rekenmachine is eigenlijk een wiskundecomputer). Twee onderwerpen die niet bij de andere wiskundes voorkomen zijn "logisch redeneren" en "vorm en ruimte". Het onderdeel "logisch redeneren" kan bij alle vervolgstudies van pas komen, maar vooral bij studies als rechten en algemene taalwetenschappen. Het thema "vorm en ruimte" vindt bij wiskunde C vooral toepassingen bij kunst en architectuurgeschiedenis:

Wiskunde A hoort vooral bij het E&M-profiel en het moet er dus voor zorgen dat je na je middelbare schooltijd geen moeite meer hebt met economische berekeningen. Ook legt A een stevige basis voor sociale, pedagogische en psychologische vakken, waar statistisch onderzoek een belangrijke plaats inneemt. Naast statistiek en kansrekening biedt wiskunde A net voldoende functieanalyse (algebra, formules, grafieken) voor de toekomstige medici, zodat N&G'ers er ook terecht kunnen. **Wiskunde B** is bestemd voor de N&G'ers die iets sterker in hun schoenen staan wat betreft de wat abstractere wiskunde. Naast de veel uitgebreidere differentiaalrekening heeft ook de integraalrekening een belangrijke plaats, ook analytische meetkunde en goniometrie. Dit vereist niet alleen meetkundig maar ook veel logisch inzicht. Wiskunde B is daarom exacter en abstracter dan wiskunde A. Voor het profiel N&T is het daarom verplicht. Bij wiskunde B komen kansrekening en statistiek maar relatief kort aan bod. Wie later verder gaat studeren in een exacte richting en daarbij wiskunde als een belangrijk vak heeft, heeft het N&T-profiel nodig. In dat geval krijg je dus ook wiskunde B.

Wiskunde D is niet verplicht. Alleen leerlingen met wiskunde B binnen de natuurprofielen kunnen wiskunde D erbij kiezen. Wiskunde B is in de laatste onderwijsveranderingen van de bovenbouw teruggebracht tot een absoluut minimum voor een toekomstige studie in een exact vak op de universiteit. Enige onderwerpen

werden geschrapt en geplaatst in wiskunde D. Dat geldt voor kansrekening en statistiek ook voor een deel meetkunde. Wiskunde D vult dus de tekorten van wiskunde B weer aan. Bovendien geeft wiskunde D de mogelijkheid om nieuwe onderwerpen te verkennen, die in samenwerking met de universiteit telkens weer worden ontwikkeld. Nieuwe onderwerpen die aan bod komen zijn in elk geval 'cryptografie' en 'complexe getallen'.

Waar moet je op letten bij het maken van je keuze?

Bij de *stroomkeuze* in vwo-3 kun je in beide stromen kiezen voor wiskunde A/C en B. Je krijgt hierover ook een prognose van je vakdocent die je kan helpen als je twijfelt welke keuze bij jou past. In het algemeen kun je stellen dat het niet verstandig is wiskunde B te kiezen als je in de eerste drie klassen wiskunde een moeilijk vak hebt gevonden. Bij de *profielkeuze* in vwo-4 kun je in het C&M-profiel dan kiezen voor wiskunde A of wiskunde C. Leerlingen met wiskunde A/C uit de profielen E&M en N&G gaan verder met wiskunde A.

Wanneer je in een natuurprofiel wiskunde B hebt, kun als keuzevak wiskunde D erbij kiezen. Bij het profiel E&M kan dit niet, hoewel je daar wel wiskunde B kunt kiezen.

In **VWO-4** krijgen alle leerlingen die wiskunde B hebben gekozen één extra lesuur. Tijdens dit lesuur worden de onderwerpen systematisch tellen, kansrekening en statistiek behandeld. Dit zijn onderwerpen die niet officieel in het wiskunde B programma voorkomen, maar die je in je vervolgstudie waarschijnlijk wel tegen zult komen. Bovendien geeft dit je de mogelijkheid na VWO-4 eventueel nog over te stappen van wiskunde B naar wiskunde A. Deze overstap zal evenwel een extra tijdsinvestering van je vergen. Dit kan natuurlijk alleen als je het profiel E&M of N&G hebt gekozen. Kies je voor wiskunde D, dan ga je onder meer wat dieper in op kansrekening en statistiek.

Kiezen voor wiskunde D?

Als je wiskunde B gekozen hebt, kun je bij de profielkeuze dus ook kiezen voor het keuzevak wiskunde D. Dit vak start in vwo-5. Er zijn meerdere redenen om te kiezen voor wiskunde D. Bijvoorbeeld omdat:

- ✓ in wiskunde B betrekkelijk weinig onderwerpen aan bod komen.
- ✓ je een opleiding wilt gaan doen waarbij het nuttig is om iets te weten van kansrekening en statistiek.
- ✓ je wiskunde soms best lastig vindt; extra uren wiskunde D kunnen je helpen om wiskunde en problemen oplossen beter onder de knie te krijgen.

Of gewoon omdat het een erg leuk vak wordt dat niet voor iedereen is! (De meeste mensen denken dat de wortel van een negatief getal niet kan; als je wiskunde D kiest weet je wel beter!)

Wat is er anders aan wiskunde in de Tweede Fase?

De overgang naar de Tweede Fase is niet echt een revolutie. Maar toch veranderen er wel enige belangrijke zaken. Zo wordt het in de Tweede Fase steeds belangrijker dat je in staat bent om vast te stellen waar je problemen zitten. 'Ik snap het niet' en dan wat hulpeloos gaan staren, helpt niet meer. Je moet wat doen om die hulp te krijgen. Je moet leren om problemen op te sporen. Je moet juist actief worden als het moeilijk wordt. Goed leren oriënteren op kladpapier is net zo belangrijk als nauwkeurig formuleren om fouten te vinden. Ook kom je er wel achter dat goed samenwerken niet dient voor gezellige afwisseling maar een noodzaak is om verder te komen. Je krijgt daarom in de Tweede Fase meer begeleidingsuren (KWT's). Ook krijg je meer (grote) onderzoeksopdrachten.

Een grote verandering voor alle stromen brengt de **grafische rekenmachine**. Je beschikt dan in een handomdraai over een grafiek of een tabel. Dat maakt onderzoeken bij ingewikkelde problemen een stuk gemakkelijker.

Voor wiskunde geldt zoals bekend dat je een **goed werkritme** nodig hebt. Dat geldt voor wiskunde A, B en D wellicht nog sterker dan voor C in vwo-5 en 6.

Voor wiskunde maak je schriftelijke toetsen, soms van 100 minuten. Uiteindelijk wordt wiskunde afgesloten met een drie uur durend centraal schriftelijke eindexamen (CSE). Voor wiskunde D is geen centraal examen; dit vak wordt afgesloten met een aantal toetsen en opdrachten in vwo-5 en -6.

Heb je nog vragen? Daarmee kun je altijd terecht bij je wiskundedocent.

Begeleiding en traject van de profielkeuze

Hoewel de profielkeuze "kleiner" is dan de stroomkeuze, het beperkt zich tot het wisselen van één vak met eventueel een extra keuzevak, lijken de trajecten op elkaar. De begeleiding bestaat weer uit een aantal keuzelessen en een themadag: de Profiëldag. Er wordt ook gestart met LOB. Het programma ziet er als volgt uit:

Voor de Herfstvakantie	Start met de decaan, toelichting op het programma en het doel van dit jaar
Aansluitend (week 47 t/m 50)	Deel 1 van de keuzelessen met de mentor rond het thema studiekeuze met o.a. een keuzetest. Voorbereiden TKMST-avond en start LOB-traject
13-12	TKMST-avond
Aansluitend (week 02 t/m 13)	Deel 2 van de keuzelessen, nu gericht op de profielkeuze. Start met de decaan en voorbereiding Profiëldag. Daarna verschillende themalessen met de mentor
23-01	Profiëldag met informatie over de nieuwe vakken, het keuzetraject, aansluiting ho, proeflessen van de nieuwe vakken en de mogelijkheid om een test te doen
Vanaf 04-02	Vakprognoses bekend in Magister
20-02	Invoeren profielkeuze
11-03	Mentoroverleg over de profielkeuze, formuleren advies
Aansluitend	Advies per post naar huis
26-03	Mentorspreekavond over de profielkeuze
02-04	<p>Wijzigingsmoment → keuze wordt definitief</p> <p><i>Vanaf dit moment ligt de keuze vast. De leerling wordt aan het eind van dit jaar binnen deze keuze bevorderd. Eventueel gewenste wijzigingen na dit moment kunnen pas in de eindvergadering besproken worden. Plaatsing hangt dan, naast het advies van de vergadering, af van de beschikbaarheid binnen de reeds gevormde klassen en clusters</i></p>

Activiteiten worden weer vastgelegd op Dedecaan.net. Deze site is het centrale digitale punt van de begeleiding: alle communicatie loopt via deze plek en alle relevante informatie is op deze site terug te vinden. Bij de downloads staan alle documenten die de decaan zelf ontworpen heeft, op andere plaatsen is landelijke informatie te vinden. Bij de Keuzeactiviteiten houden de leerlingen hun eigen activiteiten bij plus de opdrachten uit het LOB-programma van De Breul. In het portfolio komt alles samen. Dit kan in V6 gebruikt worden wanneer er een LOB-CV gevraagd wordt door een vervolgopleiding.

Relatie met LOB: van profiel naar studie

Dit jaar staat de keuzebegeleiding naast de profielkeuze ook LOB op het programma. LOB staat voor loopbaanoriëntatie en –begeleiding, een door de overheid bepaalde term. Hierbij staan drie kernvragen centraal:

- Wie ben ik
- Wat kan ik
- Wat wil ik

Vragen die ook bij de keuzebegeleiding in vwo-3 al als leidraad dienden.

Uiteraard veranderen de antwoorden afhankelijk van de ontwikkeling die je doormaakt en de mogelijkheden die er zijn. Het gaat dus niet specifiek om het juiste antwoord, maar meer om instrumenten om deze vragen te kunnen beantwoorden. Zelfkennis, -inzicht en –reflectie worden steeds meer een voorwaarde om keuzes te maken, ook straks bij de studie- en beroepskeuze.

Studies kennen vooropleidingseisen. Dit betekent dat zij willen dat je een bepaald vak of bepaalde vakken in je pakket hebt opgenomen. Dit kan ook een bepaalde wiskunde zijn (bijvoorbeeld juist A of B). Deze vooropleidingseisen zie je op de volgende pagina's. Hierbij moet wel aangemerkt worden dat de eisen jaarlijks kunnen (en mogen) wijzigen.

Overzicht belangrijkste veranderingen:

Sinds de wet "Kwaliteit in verscheidenheid" en de invoering van het "Studievoorschot" zijn een aantal veranderingen ingevoerd. De belangrijkste, en die nu al goed zijn om te weten, zijn:

- Studies die een *numerus fixus* kennen (dus een maximum aantal plaatsen en een hoger verwacht aantal aanmeldingen) hanteren selectie. Dit heet *decentrale selectie*. Elke instelling en studierichting is vrij hier op eigen wijze vorm aan te geven. Er moeten minimaal twee selectiecriteria zijn. Eén ervan mag cijfers betreffen. Dit betreffen dan meestal de overgangscijfers van vwo-5
- Je mag je voor maximaal twee numerus fixus studies naast elkaar aanmelden. Dit mag twee keer dezelfde studie bij een verschillende instelling zijn of echt twee verschillende opleidingen waarbij de instelling niet uit maakt. Echter: van de grote vijf (*geneeskunde, tandheelkunde, fysiotherapie, mondzorgkunde en verloskunde*) mag je je niet bij twee instellingen aanmelden
- 15 januari is de uiterste aanmelddatum voor alle decentrale selectiestudies
- 15 april is de uiterste datum voor het bekend maken van de ranking voor deze studies
- Wanneer je je als leerling in vwo-6 voor 1 mei aanmeldt, heb je recht op een *studiekeuzecheck* (matching). Een opleiding mag deze ook verplichten
- 1 mei is de uiterste aanmelddatum voor studies zonder nadere toelatingseisen

- Cijfers van de eindlijst vwo-5 zullen dus een grotere rol gaan spelen: zij zijn leidend bij de decentrale selectie en worden ook bij de studiekeuzecheck vaak gevraagd
- Cijfers van het diploma (dus van de eindcijferlijst in vwo-6) kunnen enkel nog als voorwaarde meetellen bij selectiestudies
- Selectiestudies mogen hun eigen data en procedures hanteren. Voor deze studies kun je je onbeperkt aanmelden

Het overzicht van decentrale selectiestudies en de procedures vinden zijn op de site van Studiekeuze123.

Handige sites

Er is veel informatie te vinden die kan helpen bij het maken van de keuze voor een profiel of studie. De volgende sites zijn hierbij in ieder geval interessant:

www.de-breulhv.dedecaan.net

Ook bereikbaar via de grote uil onderaan de homepage van De Breul

www.studiekeuze123.nl

www.startstuderen.nl

www.studieid.nl

www.duo.nl

www.studielink.nl

Van profiel naar studie

In het volgende overzicht, dat komt van de site van Studiekeuze123, staan per studie de vooropleidingseisen vermeld. Zowel voor het wo (wetenschappelijk onderwijs, universitair) als het hbo (hoger beroepsonderwijs). Voor beide uitgaande van het vwo-diploma. Dus welke vakken moet je gevolgd hebben als je een bepaalde studie wilt gaan volgen? Zo kun je zien hoe je vakkenpakket aansluit bij het vervolgonderwijs.

NB:

Deze brochure is zorgvuldig en met aandacht samengesteld. Mochten er onverhoopt onjuistheden in staan, kunnen hier geen rechten aan verleend worden. Neem bij twijfel contact op met de decaan, mentor of de teamleider.